

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	15.2.2022
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Stručná anotácia

Dnes už neplatí, že na vstup do života stačí vedieť čítať a písať. Pre úspech v živote a v štúdiu je nevyhnutná schopnosť rozumieť textu a pochopiť ho. Bez súboru čitateľských zručností je nemožné rozvíjať schopnosť človeka učiť sa. Preto je čítanie s porozumením dôležitou súčasťou rôznych gramotností, ktoré potrebujeme pre každodenný život.

Kľúčové slová

čitateľská gramotnosť, typy textov, metódy, čítanie s porozumením, ciele, analýza, motivácia

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie stretnutia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti

Koordinátorka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti otvorila stretnutie klubu, privítala členov klubu a oboznámila s témou stretnutia – ČIG v praxi - Analýza textov vhodných pre žiakov.

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Čítanie s porozumením nie je len nástrojom osvojovania si učiva, ale aj základom chápania sveta. Dnešná spoločnosť vyžaduje, aby absolventi škôl boli pripravení na trh práce a neboli len zásobárňou encyklopedických vedomostí, ale aby dokázali kriticky myslieť, riešiť problémy v pracovnom procese, byť pripravení na rýchle zmeny v technológiách. Čítanie s porozumením by malo tvoriť kľúčovú zložku vzdelávania, malo by byť základom prípravy študentov na reálny život.

Čitateľská gramotnosť nie je to len schopnosť rýchlo a plynule čítať, čitateľ by mal byť schopný spracovať také informácie z neznámeho textu, ktoré nie je jednoduché nájsť, musí preukázať detailné porozumenie textu a musí vedieť posúdiť, ktoré informácie z textu sú podstatné. Žiaci, ktorí čítajú rozmanité druhy textov, majú výrazne vyšší výkon ako žiaci, ktorí nečítajú rozličné druhy textov a čím väčšie potešenie majú žiaci z čítania, tým je ich výkon vyšší.

Pre získanie relevantných dát je nevyhnutné správne diagnostikovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov, preto bolo stretnutie klubu venované testom, ako rozšíreným nástrojom diagnostiky čitateľskej gramotnosti.

Test, ako diagnostický nástroj čítania s porozumením, je zložený zo súvislého textu, ku ktorému sa viaže niekoľko otázok, žiak odpovedá na otázky zaškrtnutím jednej z ponúkaných odpovedí alebo odpoveď napíše. V teste sa používajú rôzne druhy textov, súvislých i nesúvislých.

Texty sa podľa formy delia na :

1. Súvislé texty – sú tvorené vetami, ktoré sú usporiadané do odsekov a väčších celkov bez prerušenia. Nepoužíva sa členenie textu odrážkami. Patrí sem napr. rozprávanie, opis, výklad, argumentácia a podobne.

2. Nesúvislé texty – nesúvislý text je prerušovaný alebo je rôzne štruktúrne usporiadaný. Medzi nesúvislé texty sa zaraďujú mapy, grafy, informačné letáky, schémy, formuláre a ďalšie.

3. Kombinované texty – vznikajú kombináciou súvislých a nesúvislých textov.

4. Zložené texty – pozostávajú z viacerých samostatných textov.

V súčasnosti pribudlo rozlišovanie textov podľa média, ktorým sú rozširované. Okrem textov v papierovej podobe pribudli texty v elektronickej podobe, tzv. digitálne texty. V súvislosti s tým pribudlo v charakteristike textov klasifikovanie podľa toho, či je čitateľ iba prijímateľom a text mu primárne slúži na získavanie informácií a ich ďalšie spracovanie, alebo môže vstupovať do textu a meniť ho, čo sa týka niektorých digitálnych textov.

Pri tvorení úloh na testovanie čitateľskej gramotnosti je potrebné klásť dôraz na to, aby boli primerané veku žiakov, boli aktuálne a aby čerpali z podnetov reálneho života. Pri literárnych textoch je potrebné zaradiť ukážky z rôznych literárnych druhov a žánrov. Literárne texty majú svoje špecifiká, ktoré sa výrazne líšia od porozumenia vecných textov. Majú v čitateľovi zanechať určité pocity, vyžadujú, aby sa nad slovami autora hlbšie zamýšľal, vytváral si vlastné postoje, názory na svet, rozvíjajú žiakovu fantáziu.

Na vyučovacích hodinách pri práci s odborným textom je preto neustále potrebné obohacovať slovnú zásobu žiakov, problematické termíny správne interpretovať a vracáť sa k nim v prípade potreby, motivovať žiakov k záujmu o riešenie komplexných problémov a znalosti reinterpretácie odborného textu, vyberať atraktívne no obohacujúce odborné texty a venovať dostatočný priestor pre získavanie nových odborných poznatkov.

Členovia klubu tlmočili svoje doterajšie skúsenosti s výberom textov na nácvik čítania s porozumením na vyučovacích hodinách. Poukázali na potrebu využívania nielen umeleckých, ale aj vecných textov, ktoré obsahujú publicistické, administratívne a náučné ukážky. Postupne sa identifikovali najčastejšie chyby pri čítaní s porozumením súvislých umeleckých a vecných textov. Pozornosť sa upriamila aj na správny postup žiakov pri práci s textom – čítanie – analýza otázok k textu – odpoveď na otázky.

Formou metodologickej diskusie konzultovali členovia klubu svoje skúsenosti s využívaním odbornej literatúry a znalosti odbornej terminológie svojich žiakov na hodinách všeobecno-vzdelávacích predmetov a navrhovali ďalšie metódy a formy práce so súvislým a nesúvislým odborným textom.

Záver stretnutia členov klubu

Ak chceme žiakov naučiť myslieť, nesmieme vnímať nácvik čítania s porozumením ako rýdzo slovenčinársku záležitosť. Problematika efektívnej práce s učebným textom by sa mala dostať do povedomia celej pedagogickej verejnosti. Čítanie s porozumením je totiž základný nástroj chápania sveta. V informačnej spoločnosti, v ktorej žijeme, je správne a rýchlo pochopiť a kritickým rozumom spracovať a vyhodnotiť informáciu . Tak v privátnej, ako aj v pracovne oblasti. Obzvlášť v škole, ktorá pripravuje budúcich pracovníkov, by sa táto kompetencia mala svedomito posilňovať, pretože sa môže odraziť na úspechu človeka a na jeho kariérom raste, najmä ak v tomto smere vyniká, a naopak, veľké nedostatky v tejto gramotnosti, môžu firme, pre ktorú pracuje, spôsobiť nesprávnym porozumením veľké ekonomické škody.

Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hišćárová
Dátum	16.2.2022
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	16.2.2022
Podpis	

Príloha: Prezenčná listina